

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LV. — Izdan in razposlan dne 20. septembra 1898.

Vsebina: Št. 166. Dopustilnica za lokalno železnico Jilemnice—Roketnice z eventualnim nadaljevanjem v Dúl Zelený (Polubné Horní). oziroma Svět Nový.

166.

Dopustilnica z dne 29. avgusta 1898. l.

za lokalno železnico Jilemnice—Roketnice z eventualnim nadaljevanjem v Dúl Zelený (Polubné Horní), oziroma Svět Nový.

Na podstavi Najvišega pooblastila se mi je v porazumu z udeleženi ministri vzvidelo. Njegovi Presvetlosti gospodu grofu Ivanu pl. Harrachu, graščaku v Jilemnici, v družbi z gospodi Jožefom Haney-em, tovarnarjem v Spodnji Roketnici, Božidarju Hübner-ju, prokuristu v Jabloncu, Francu Jerie-ju, županu, in Ivanu Zubatému, okrajnemu načelniku v Jilemnici, podeliti po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895) zaprošeno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od postaje Jilemnice c. kr. priv. avstrijske severozapadne železnice čez Privlak in Jablonec v Roketnice z eventualnim nadaljevanjem v Dúl Zelený (Polubné Horní) k stiku z nameravano lokalno železnico Tannwald—meja in v Svět Nový.

§. 1.

Koncesionarji imajo pravico, napraviti nadaljevalno progo od uvedbo oznamene lokalne

železnice v Dúl Zelený (Polubné Horní) k stiku z nameravano lokalno železnico Tannwald—meja, eventualno v Svět Nový z razmerjem, da naj veljajo določila te dopustilnice za vso podjetbo.

Pravica koncesionarjev v napravo omenjene nadaljevalne proge mine, ako bi se te pravice ne poslužili v dobi petih let, računeč od današnjega dne. Istotako se državni upravi, tudi predno mine zgoraj omenjena doba petih let, pridržuje pravica izjaviti, da je minila pravica koncesionarjev v napravo omenjene nadaljevalne proge, in podeliti dopustilo za njo kakemu drugemu podjetniku, ako bi koncesionarji ne mogli prevzeti naprave te proge po pogojih, katere so ponudili drugi prosilci, in jih je državna uprava odobrila.

Da izdado dotično izjavo, se dovoli koncesionarjem rok treh mesecev, ko se je uradno naznala eventualna druga dopustilna prošnja.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, se podeljujejo v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 3.

Koncesionarji so dolžni, začeti gradnjo dopuščene železnice precej po dobljenem dovolilu za njo, dokončati jo najpozneje v dveh in pol letih,

računeč od današnjega dne, in izročiti dodelano železnico javnemu prometu, ter vzdrževati po nji nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodo držali zgoranjega roka za gradnjo in pa da izvrše in opremijo železnico, kakor zahteva dopustilo, morajo dati koncesionarji na zahtevanje državne uprave zagotovilo 20.000 gl. položivši varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale zgoranje dolžnosti, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

Rok za gradnjo eventuelnega nadaljevanja v Dúl Zelený oziroma Svět Nový, ustanovi o svojem času c. k. ministrstvo za železnice.

§. 4.

Da izdelajo dopuščeno železnico, se dodeljuje koncesionarjem pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je dodeliti koncesionarjem tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se morda naredile in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 5.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, ki jih je postavilo ministrstvo za železnice za lokalno železnico Jilemnice—Roketnice, oziroma jih bo morda še postaviti za nadaljevalno progo, navedeno v §. 1. kakor tudi po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.) in pa po zakonih in ukazih, kateri se morda dajo v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali posebni dotični obratni predpisi, ki jih izda ministrstvo za železnice.

Koncesionarji so dolžni, poskrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze

avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železnično podjetbo ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi, kakor pri blagajnici imenovane zveze.

§. 6.

Koncesionarjem se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredé delniško družbo, katera mora stopiti v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Koncesionarjem se daje dalje pravica, da izdajo prednostnih delnic, katere imajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga ustanovi državna uprava.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših let, se ne sme odmerjati z več kakor pet odstotkov.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in opravo železnice, všteti dobavo vozil in pa za dotacijo pričuvnega zaklada, ki ga določi državna uprava, in se izkažejo, kakor gre, prištevši interkalarne obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je morda res bilo kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dovrstitvi železnice treba še drugih novih staveb, in ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravnici glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je poplačati po razdolžbenem črtežu, ki ga odobri državna uprava, v času, dokler bo trajalo dopustilo.

Družbena pravila in pa obrazi osnovnih in prednostnih delnic potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi

oseb in reči se bo v tem oziru in pa glede polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera bodo vsaki čas veljala pri c. kr. privilegovani avstrijski severozapadni železnici.

Ta določila je uporabljati tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in žandarje, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesionarji so dolžni, da pristopijo k dogovoru, med avstrijskimi železniškimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje da pristopijo k vsakikrat veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, ktere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakikrat veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, in pa vsakikrat veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščeni železnici obrat. Predpisi omenjene vrste, ki se izdado po tem času, pa se ne objavijo po državnem zakoniku, zadobe za koncesionarje veljavnost tedaj, kadar se jim priznanijo uradoma.

Te dolžnosti imajo koncesionarji samo v toliko, v kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na drugotnost te proge in olajšila, dodeljena vsled tega gledé na napravo, opremo in vrsto obrata.

Koncesionarji so dolžni, oddajaje službe se ozirati po zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 8.

V koliko je enake ugodnosti, kakor jih glede vojaških prevozov ustanavlja §. 7., podeliti civilnim stražnim četam (varnostni straži, finančni straži i. e.) ali drugim javnim organom, to se določa v dopustilnih pogojih.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba

zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računeč od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in o začetku obrata, v kolikor bi se ne mogel kak prestop roka opravičiti po zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Koncesionarji nimajo pravice, prepuščati obrat dopuščene železnice tretjim osebam, razen v slučaju izrečnega dovolila od strani državne uprave.

Državni upravi se pridržuje pravica, prevzeti obrat dopuščene železnice zlasti v slučaju, ako bi dobila direktno stično zvezo z eno tačasno po državi obratovanih železnic, in ga potem voditi v še ostali dopustilni dobi za račun koncesionarjev.

V tem slučaju morajo koncesionarji državni upravi povrniti stroške, ki so resnično nastali vsled obratovanja, eventualno jih je poprečno določiti.

Sploh je načine, kako je voditi ta obrat, vravnati z obratno pogodbo, katero je skleniti s koncesionarji.

§. 11.

Koncesionarji imajo dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakikrat dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno porabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 12.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, vsaki čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti donosi, kar jih bo imela podjetba v poslednjih

sedmih letih pred samim odkupom, od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donosi ostalih petih let.

2. Če bi se železnica odkupila po preteku časne davčne prostosti, določene v §. 3., tedaj je pri seštevanju letnih čistih donosov z davki s pribitki vred in drugačnimi javnimi davščinami, katere zadenejo odkupljeno železniško podjetbo, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu čistemu donosu pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131., lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh čistih donosov.

3. Odkupno ceno, preračunjeno po zmislu sprednjega določila, je plačevati potem koncesionarjem kot odškodbo za odkup železnice med še ostalo dobo dopustilnega trajanja v polletnih obrokih dne 30. junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom ali kadar bi po določilih odstavkov 1 in 2 najdeni poprečni čisti donos brez ozira na pribitek, omenjen v končnem stavku odstavka 2, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak tisti letnini, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene imenske osnovne glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država plača spredaj navedeno letnino za delniško glavnico v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarjem rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

5. Državi se pridržuje pravica, da sme kadar koli na mesto še ne dospelih letnih plačil po zmislu odstavka 3., oziroma namesto letnine, ki jo je po odstavku 4. plačevati za delniško glavnico, plačati glavnico, enako znesku glavniske, računčič obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti plačil, ki jih je opravljati po določilih odstavka 3 in 4, seveda ne prištevši pribitek, omenjen v končnem stavku odstavka 2.

Ako se odloči država, plačati to glavnico, plačajo jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to

izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju zaznamovali na dunajski borzi uradno o državnih zadolžnicah enake vrste.

6. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, ko opravi v št. 1 do 5 predpisano odškodbo, brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vstevši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in družbena postranska opravila, kakor tudi iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, v kolikor niso bili ti že uporabljeni namenu primerno z odobrilom državne uprave.

7. Sklep državne uprave o izvrševanju pravice državnega odkupa, kateri se mora zgoditi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniški podjetbi najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V ti izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniška podjetba, ki je predmet odkupa, in drugačni imovinski predmeti, kateri morajo biti si kot pritiklina železniške podjetbe bodi si iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniški podjetbi, eventuelno s pridržkom poznejše izprave odkupne cene (št. 1 do 5), katero je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

8. Državna uprava si pridržuje pravico, postaviti ob enem z vročbo odkupne izjave posebnega komisarja, kateri mora paziti na to, da se stanje imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsaki prevzetbi novih dolžnosti, katere segajo čez mejo rednega pravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

9. Koncesionarji so dolžni, poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, kateri je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarji ne izpolnili te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest zgoraj oznamene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bodo odkupljene železnice obratovala za račun države, in potem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti donosi, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniški podjetbi, katera pak mora tudi sama poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in druge dolgove.

10. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 7) dá vknjižiti državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, kateri preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarji so dolžni, dati državni upravi na zahtevanje na razpolago pravne listine, katere bi bile v ta namen morda potrebne ž njih strani.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vse premične in nepremične pritikline, vštrevši vozila, gradivne zaloge in pa morda iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade v obsegu, povedanem v §. 12., št. 6.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se železnica odkupi (§. 12.), obdrže koncesionarji last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in pa kar bi imeli po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere so

si koncesionarji sezidali ali pridobili sami po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§. 14.

Državna uprava ima pravico, se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po organu, katerega odpošilja, pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesionarjev, kakorkoli se ji vzvidi primerno, prigledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v velike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi precej odločbo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katera veže družbo.

§. 15.

Državni upravi se pridržuje nadalje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprednjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wittek s. r.

